

การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี

The Development of Reading Exercises for Main Idea Using Phetchaburi Local Information for Mathayomsuksa I Students

รังษิมา สุริยารังสรรค์*

Rungsima Suriyarungsun

บำรุง ชำนาญเรือ**

Bamroong Chamnanrua

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นเพชรบุรี 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนและหลังการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพ เท่ากับ $83.26/82.50$ ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ/ ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี

Abstract

The research aimed to 1) develop to exercises for main idea using Phetchaburi local information for Mathayomsuksa I students, 2) compare reading for main idea abilities before and after using exercises for main idea and 3) to study the student's opinions towards exercises for main idea. The sample consisted of 53 students in Mathayomsuksa I of Pariyatransan school. The research instruments were reading exercises, lesson plans, an achievement test and a questionnaire. The research found that 1) the efficiency of exercises for main idea was

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

at 83.26/82.50 2) the posttest achievement was higher than the pretest, there was a significant difference between at the level .01 3) the students' opinions towards exercises for main idea using Phetchaburi local information at the highest level.

Keywords: The Development of Reading Exercises for Main Idea/ Phetchaburi Local Information

บทนำ

การจัดทำหลักสูตรการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียน การสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐาน ท 1.1 “ใช้กระบวนการ อ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2) ส่วนการอ่านจับใจความ อยู่ในสาระที่ 1 มาตรฐาน 1.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 คือจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 11) แม้ว่า การอ่านและการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และถูกกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนวิชา ภาษาไทยอย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่พบว่ายังมีปัญหา ที่ควรได้รับการแก้ไขคือ นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน และไม่ชอบอ่าน ดังที่ ณรงค์ฤทธิ์ คักดาณรงค์ (2538: 50) ได้กล่าวถึงปัญหานักเรียนไม่ชอบอ่านและไม่มี นิสัยรักการอ่านว่าเป็นการนำไปสู่ปัญหาขั้นพื้นฐาน คือ การฟัง พูด และเขียนไม่ก้าวหน้า เนื่องจากการอ่าน เป็นพื้นฐานในการฟัง พูด และเขียนและถ้านักเรียน มีประสิทธิภาพในการอ่านจะทำให้มีประสิทธิภาพ ในการฟังพูดและการเขียนตามไปด้วย เมื่อมองลึกลงไป ในชั้นการสอนการอ่านจะพบปัญหว่านักเรียนส่วนมาก ประสบปัญหาในการอ่านจับใจความ เนื่องจากอ่านหนังสือ แล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปหรือจับใจความสำคัญ

ของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2536: 5) ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความไว้ว่า “นักเรียน มีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความและเป็นปัญหาใหญ่ สำหรับครูผู้สอน คือ นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง สรุปสาระสำคัญของเรื่องไม่ได้ ในฐานะที่ผู้วิจัยสอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ ก็พบว่าปัญหาด้านการอ่านจับใจความเป็นปัญหาที่ สำคัญ เห็นได้จาก คะแนนวิชาภาษาไทยในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน 1.1 ตัวชี้วัดที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 43.45 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 50 ซึ่งหากสามารถแก้ปัญหาเรื่องการอ่าน จับใจความให้กับนักเรียนได้ ก็จะช่วยยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มทักษะ “ทักษะ” หมายถึงความชำนาญ ความคล่องแคล่ว ความรวดเร็ว ความถูกต้อง ทักษะจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ได้กระทำพฤติกรรมซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ ดังนั้น การสอนภาษาไทยเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้นั้น ครูต้องจัด กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีโอกาส ทำซ้ำ ฝึกซ้ำอยู่เสมอจนเกิดความชำนาญ สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งเครื่องมือที่สามารถช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝน และมีโอกาสทำซ้ำคือการฝึกแบบฝึกเสริมทักษะ ดังที่ นฤดี ผิวงาม (2545: 52) ได้กล่าวว่า “แบบฝึก เสริมทักษะมีความสำคัญทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน เพราะเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนสนใจช่วยให้เกิดการเรียนรู้

จากการกระทำจริง ทำให้รู้และจดจำได้ดี สามารถนำไปใช้ได้” ส่วน วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: 61) ได้กล่าวว่า “แบบฝึกเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของผู้เรียน เพราะการที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดมากๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางและเกิดความชำนาญมากขึ้น”

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาทักษะภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกพบว่า แบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น เช่น สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และรัตนภรณ์ คล่องแคล่ว (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการใช้แบบฝึกทำให้นักเรียนเข้าใจวิธีการอ่านจับใจความและสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

สำหรับบทอ่านที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกบทอ่านสำหรับนักเรียน โดยให้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นเพชรบุรี ซึ่งมีผู้เขียนขึ้นในโอกาสต่างๆ เพราะข้อมูลท้องถิ่นเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน ดังที่ แสนประเสริฐ ปานเนียม (2552: 101) ได้กล่าวถึงการเลือกข้อมูลท้องถิ่นมาเป็นบทอ่านว่า “นักศึกษามีความสนใจในเนื้อหาเป็นอย่างมากเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวที่นักศึกษารู้สึกภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ท้องถิ่นหรือเกิดความรู้สึกตื่นเต้นเพราะ

เป็นเรื่องที่ไม่เคยทราบมาก่อน” การใช้แหล่งข้อมูลท้องถิ่นที่ใกล้ตัวนักเรียนมาเป็นสื่อในการอ่านจึงมีส่วนช่วยในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้อ่านได้ ดังที่ ผุสสติ ธวัชควัฒน์ (2530: 54) กล่าวว่า “การใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นจะทำให้บทเรียนสนุกสนานและน่าสนใจ ผู้เรียนจะมีประสบการณ์ที่กว้างขึ้นเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้ เข้าใจและเห็นคุณค่าของท้องถิ่น” สอดคล้องกับบรรจง วรรณสุริยะ (2535: 12) ที่กล่าวว่า “การใช้แหล่งข้อมูลท้องถิ่นเป็นสื่อในการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง กระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากรู้ อยากเห็นอยากค้นคว้าไม่เบื่อหน่ายในบทเรียน”

จากการศึกษาปัญหาและผลการวิจัยต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกข้อมูลท้องถิ่นเพชรบุรี เป็นวิธีหนึ่งที่น่าจะเหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความและจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีเพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 60) มีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

T ₁	X	T ₂
----------------	---	----------------

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 53 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1. แบบฝึกการอ่านจับใจความ มีวิธีการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาคู่มือ เอกสารและแนวคิด ทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1.2 ศึกษาความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วคัดเลือก เนื้อหาสาระจากนิทานพื้นบ้าน บทความ สารคดีที่มี เนื้อหาเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี

1.2 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุด เสนอแบบฝึกการอ่านจับใจความต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3 เสนอแบบฝึกการอ่านจับใจความต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 ปรับปรุงและแก้ไขแบบฝึกการอ่านจับใจความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 หาค่าประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แบบรายบุคคล ได้ค่าประสิทธิภาพ 67.67/62.50 และแบบกลุ่มเล็ก ได้ค่าประสิทธิภาพ 69.89/72.50

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ มีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ 1) มาตรฐานและตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระสำคัญ 4) สาระการเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) บันทึกหลังการสอน

2.5 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ ต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (IOC)

2.7 นำผลจากการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมเท่ากับ 1.00 นำแผนการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือวิจัยร่วมกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

3.1 ศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ระดับปริญญาตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

3.3 วิเคราะห์เนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

3.4 จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

3.5 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจำนวน 3 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้

3.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อโดยหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.39-0.79 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.21-0.50 โดยคัดเลือกข้อสอบไว้ 40 ข้อ

3.8 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

3.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ มีวิธีการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความข้อมูลท้องถิ่นเพชรบุรี แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 47-77) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านบรรยากาศการเรียนรู้และด้านประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ

4.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.4 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่
แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของแบบฝึก
การอ่านจับใจความตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนน
เฉลี่ยที่นักเรียนทุกคนทำได้จากการทำแบบฝึกหัด
ระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนน
เฉลี่ยที่นักเรียนทุกคนทำได้จากแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) และเปรียบเทียบคะแนนการอ่านจับใจความ

จากแบบทดสอบการอ่านจับใจความก่อนการใช้แบบ
ฝึกกับหลังการใช้แบบฝึก โดยทดสอบค่าที่ แบบไม่
เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent)

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความ
คิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการ
ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}),
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), การวิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis) และนำไปแปลผลกับเกณฑ์
ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ
ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่าน
จับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มทดลอง	ประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ		เกณฑ์การ ประเมิน
	คะแนนรวม แบบฝึก (E_1) ค่าร้อยละ ¹	คะแนนทดสอบหลังใช้ แบบฝึก (E_2) ค่าร้อยละ ²	
การทำแบบฝึกระหว่างเรียน	83.26	-	80.00
แบบทดสอบหลังเรียน	-	82.50	80.00

ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบ
ฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่าแบบฝึก
การอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.26/82.50
ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
การอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียน
ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัด
เพชรบุรี

กลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	t-test
การทดสอบก่อนเรียน	53	18.03	2.06	38.89*
การทดสอบหลังเรียน	53	33.00	3.06	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อแบบฝึก
การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี

ด้าน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. ด้านเนื้อหา	4.60	0.54	เห็นด้วยมากที่สุด	2
2. ด้านบรรยากาศการเรียน	4.41	0.50	เห็นด้วยมาก	3
3. ด้านประโยชน์	4.75	0.47	เห็นด้วยมากที่สุด	1
รวมทุกด้าน	4.59	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
จังหวัดเพชรบุรี พบว่านักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุด
มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) = 0.50 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียน
เห็นด้วยมากที่สุดด้านประโยชน์เป็นลำดับที่ 1
ด้านเนื้อหาเป็นลำดับที่ 2 และด้านบรรยากาศ
การเรียนเป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่า แบบฝึก
มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.26/82.50 เมื่อเทียบกับ
เกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตาม
เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาแบบฝึก

มีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลายโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
จังหวัดเพชรบุรีซึ่งเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน
มีภาพประกอบที่เหมาะสมดึงดูดความสนใจ และ
มีความเหมาะสมกับกับวัยของนักเรียน นักเรียน
มีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน ส่งผลให้
นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น
มีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถสรุปใจความสำคัญ
ของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น
นอกจากนี้นักเรียนยังมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น
และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอ่านไปใช้ในการ
การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินและแสวงหาความรู้ด้วย
ตนเองได้ นอกจากนี้การฝึกอ่านจับใจความอย่างเป็น
ระบบจากง่ายไปหายากทำให้นักเรียนมีพัฒนาการ
ในการอ่านจับใจความและสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้
ไปใช้ในการอ่านเพื่อวัตถุประสงค์อื่นต่อไป ซึ่ง
สอดคล้องกับ สุรพล พยอมแย้ม (2543: 20)
ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ทุกชนิดต้องมีการทบทวนและ
ฝึกฝนเป็นระยะๆ เพราะนอกจากจะทำให้เกิดการ
เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วยังทำให้การเรียนรู้

อยู่คงทนด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบฝึก การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย มีการทดลองหาประสิทธิภาพแบบฝึกรายบุคคลและแบบกลุ่มเล็กทำให้แบบฝึกมีความสมบูรณ์

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาของแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและทำแบบฝึกได้ด้วยตนเอง เรื่องราวในแบบฝึกทั้ง 4 ชุด เป็นเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนและใกล้ตัวนักเรียนทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญคุณพิริยะทวี (2548: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนด้วยแบบฝึก โดยมีความเห็นว่าแบบฝึกมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและช่วยให้นักเรียนรักและภูมิใจในชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งการใช้แหล่งข้อมูลท้องถิ่นเป็นสื่อในการสอนอ่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ แสนประเสริฐ ปานเนียม (2552: 101) ที่กล่าวว่า นักศึกษามีความสนใจในเนื้อหาเป็นอย่างมากเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวที่นักศึกษารู้สึกภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ท้องถิ่น หรือเกิดความรู้สึกรื่นเริงเพราะเป็นเรื่องที่ไม่เคยทราบมาก่อน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ

โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี จึงเป็นการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่าในภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.50 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดด้านประโยชน์เป็นอันดับที่ 1 ด้านเนื้อหาเป็นลำดับที่ 2 และด้านบรรยากาศการเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างแบบฝึกอาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้แก่ กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) และกฎแห่งผล (Law of Effect) และสอดคล้องกับ สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 56) และอารีย์ วัฒนอำนวย (2545: 54) ที่ได้เสนอแนะไว้ในทางเดียวกัน คือว่าแบบฝึกที่ได้นั้นใช้ในการฝึกทักษะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน สีสวย งามใจผู้เรียนและเป็นแบบฝึกที่เป็นไปตามลำดับความยากง่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุรพล พยอมแย้ม (2543: 177) ที่กล่าวว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นโดยอาศัยหลักจิตวิทยาจะส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจ ความสนใจและความประทับใจในเนื้อหา ส่วนด้านพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ทำแบบฝึกนักเรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับรูปภาพ สีเส้น และเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ซึ่งสังเกตได้จากการสนทนาและท่าทางของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนเมื่อดำเนินการทดลองมีรายละเอียดที่ต้องศึกษาก่อนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นก่อนการใช้แบบฝึกครูต้องเตรียมความพร้อมต่างๆ เกี่ยวกับบทเรียนก่อน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัยพบว่าขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่เข้าใจ ดังนั้น ระหว่างการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ ครูผู้สอนต้องคอยชี้แนะหรืออธิบายช่วยเหลือนักเรียนตลอดเวลา การเรียนการสอนอาจสอนเกินเวลาที่กำหนด ในกรณีที่นักเรียนยังไม่เข้าใจในบางเรื่อง ครูต้องใช้เวลานำ อธิบายหรือยกตัวอย่างซึ่งอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยอาจให้ทำแบบฝึกหัดเป็นบางส่วนและนำไปฝึกในคาบต่อไปได้

3. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจในเนื้อเรื่องที่นำมาเป็นแบบฝึกการอ่าน ดังนั้น การเลือกเนื้อหาที่นำมาเป็นแบบฝึกควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน เนื้อเรื่องในแต่ละแบบฝึก

ไม่ควรยาวหรือยากเกินไป เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย เนื้อหาของแบบฝึกควรมีความหลากหลาย เช่น เป็นนิทาน เรื่องสั้น ข่าว บทความ หรือสารคดี เพื่อให้ให้นักเรียนได้ประสบการณ์ในการอ่านเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับสื่อหรือวิธีการสอนอื่นๆ

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลในท้องถิ่นด้านอื่นๆ เช่น บุคคลสำคัญ อาชีพ วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญในท้องถิ่น เป็นต้น

4. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นในทักษะอื่นๆ เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อฝึกและเสริมสร้างทักษะภาษาให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.กรมวิชาการ. (2539). เอกสารลำดับที่ 2 ชุดนวัตกรรมช่วยการเรียนการสอนเปลี่ยนโฉมการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์.(2538). “ยุทธวิธีการสอนอ่าน”. *วิทยาจารย์*. 93(3): 50.
- นฤดี ผิวงาม. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรื่อง วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2536). การศึกษาความสัมพันธ์ในการอ่านจับใจความกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จังหวัด กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บรรจง วรรณสุริยะ. (2535). การสร้างรายวิชาเลือกเสรีวิชาวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2511 (ฉบับปรับปรุง 2533) โดยใช้ความรู้จากแหล่งวิชาการชุมชนในจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ผุสดี ฐวังควัฒน์. (2530). ความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้ แหล่งวิชาการชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนภรณ์ คล่องแคล่ว. (2548). การพัฒนาการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2543). เอกสารประกอบรายวิชาพื้นฐานทางจิตวิทยา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรีย์มาศ บุญฤทธิรุ่งโรจน์. (2544). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ การนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แสนประเสริฐ ปานเนียม. (2552). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อารีย์ วาศน์อำนวย. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.